

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XV.

ČÍSLO 10

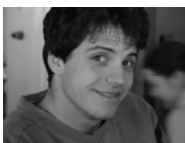
OKTÓBER 2007

Seminár katolíckych žurnalistov - Gospelfest Mária v Martine
Prečo NIE eutanázii? - Sprevádzanie zomierajúcich
Liek na strach zo smrti - Apokalypsa ako svätá omša - Fiat LUX

VŠETKO SA TAK ZAUJÍMAVO PRELÍNA

Editorial

Sú veci, ktoré si pamätám krátko, niektoré veľmi krátko. Moja priateľka Dominika by vedela o tom čosi povedať... Ale sú aj prípady, kedy mi v pamäti čosi ostane prakticky naveky.

Medzi dlhodobo uložené spomienky a zážitky patria moje stretnutia so Svätým Otcom Jánom Pavlom II. Bol to výnimočný človek a o tom sa so mnou sporiť asi nebude nikto. Pri príprave tohto čísla Bartolomeja som našiel krátku pripomienku štvrtého výročia jeho návštevy Banskej Bystrice. Táto udalosť si bezpochyby žiada, aby sme jej aspoň stručne venovali pozornosť na stránkach nášho farského časopisu. Čo ma však upútalo je to, ako zaujímavo sa práve pápež Ján Pavol II. v blahej pamäti spája s témami dnešného čísla.

Mesiace október je mesiacom, kedy sa častejšie v spoločenstve modlíme ruženec. Túto modlitbu rozšíril o tajomstvá Ruženca svetla. Okrem toho bol veľký mariánsky ctiteľ.

Jednoznačný postoj Cirkvi k eutanázii prezentoval mnohokrát. Takisto dal naveky

celému ľudstvu príklad, ako sa boriť so starosťami staroby a nájsť aj v pokročilom veku obrovské šťastie. Kiež by sme aj my v tomto mesiaci, kedy si výnimočnejšie ctíme starých ľudí, dokázali našim blízkym v pokročilom veku vytvoriť také prostredie, aby tento svet opúšťali šťastní a vyrovnaní so smrťou s nádejou na stretnutie s Bohom. Napokon aj všade v našej banskobystrickej diecéze nachádzame stopy vzácnej návštevy Svätého Otca. I keď boli mnohé súčasné dobré diela plánované už dlho pred ňou, začali sa budovať predovšetkým so zreteľom na pápežov odkaz. Tak dnes máme Diecézne centrum Jána Pavla II., Diecézne pastoračné centrum pre rodinu, stavíme Hospic Božieho Milosrdenstva v Banskej Bystrici, snažíme sa čo najlepšie využívať a implementovať poznatky z Diecéznej synody.

Všetko sa to tak zaujímavo prelína, nemyslíte? Ja som ostal celkom prekvapený, ako do seba všetko krásne zapadá, ako všetko spolu súvisí.

Prajem vám príjemné čítanie.

Alojz Vlčko, redaktor

Foto: Archív diecézneho centra pre komunikáciu BB

ZOSTAŇ S NAMI, PANE - pokračovanie

Posynodálna exhortácia diecézneho biskupa Mons. Rudolfa Baláža

ODPORÚČANIA

DIECÉZNEHO BISKUPA

Kňazstvo, zasvätený život a hnutia

154. Zriadiť vo farnostiach modlitbové spoločenstvá za povolania.

155. Vložiť do kňazských modlitieb úmysel modliť sa za kňazské a rehoľné povolania a navzájom za seba i za biskupov.

156. Nech kňazi a zasvätené osoby dbajú o svoje ďalšie teologické vzdelávanie a duchovný rast.

157. Nech si kňazi vykonávajú každoročne duchovné cvičenia.

158. Nech kňazi vytvárajú medzi sebou kňazské spoločenstvo.

159. Nech farár a kaplán tvoria bratské spoločenstvo a nech si vzájomne pomáhajú.

160. Nech deň, keď bývajú v jednotlivých dekanátoch kňazské rekolekcie, je pre kňazov dekanátu dňom osobného voľna.

161. Nech kňazi dbajú na dôstojnosť svojho úradu (oblečenie, vystupovanie, komunikácia, vyučovanie náboženstva a vysluhovanie sviatostí).

162. Nech kňazi v testamente pamätajú na bohoslovcov Banskobystrickej diecézy a vhodné knihy venujú Duchovnej správe Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne.

163. Zlepšiť spoluprácu zasvätených osôb, laických spoločenstiev a diecéznych kňazov v pastorácii a apoštoláte vo farnosti a v pastorácii povolaní.

164. Koordinovať činnosť hnutí vo farnostiach pod vedením miestneho farára.

165. Pri príležitosti niektorých slávení, napr. Svätodušnej nedele, venovať vo farnostiach osobitnú pozornosť informovaniu veriacich o hnutiach.

Organizácie

166. Propagovať charitatívno-sociálnu

službu Cirkvi (napr. pomoc osamelým matkám, rodinám v núdzi, starším spoluobčanom, drogovu závislým) v miestnych spoločenstvách, v malých skupinách dobrovoľníkov.

167. Zapojiť do evanjelizácie a spolupráce s charitatívnym dielom diecézy veriacich lekárov a zdravotnícky personál.

168. Venovať pozornosť podomovému ošetrovaniu a opatrovaniu.

169. Venovať zvláštnu pozornosť starostlivosti o zomierajúcich.

170. Pamätať pri vytváraní farských ročných rozpočtov a v rozpočte Diecéznej charity na riešenie akútnych problémov chudobných.

171. Pripravovať stretnutia profesionálnych pracovníkov a dobrovoľníkov charity z celej diecézy s diecéznym biskupom.

172. Zabezpečiť prostredníctvom štatútov koordináciu charitatívnych sekcií jednotlivých farností s Diecéznou charitou.

173. Pamätať na medzinárodný charakter charitatívneho diela v civilnom i cirkevnom chápaní. Podporiť charitatívne akcie i v medzinárodnom kontexte.

174. Povzbudzovať veriacich, aby svoje sily, skúsenosti, prostriedky a modlitby venovali dielu dobrovoľnej charity.

175. Nech Diecézna charita spolupracuje s komisiou pre školy a katechézu pri vytváraní učebných plánov.

176. Domáhať sa účasti pri tvorbe sociálnych zákonov a financovania charitatívnych diel zo strany civilnej spoločnosti.

177. Podľa možnosti voliť stratégie, aby nikto neostal v kritických chvíľach života bez ľudskej a sviatostnej pomoci, lebo pastorácia chorých a zomierajúcich má byť jednou z priorit Cirkvi.

178. Vytvoriť vo farnosti spoločenstvo

rodín zamerané na iniciovanie a koordináciu pomoci sociálne slabým a mnohodedným rodinám, ako aj rodinám v extrémne zložitých životných okolnostiach (dlhodobá nezamestnanosť

oboch rodičov, alkoholizmus, násilie v rodine, dlhodobá prítomnosť ťažko chorého člena rodiny, neúplné rodiny a pod.).

179. Vykonávať prostredníctvom profesionálnej agentúry prieskum verejnej mienky a nábožensko-morálneho stavu diecézy.

180. Využívať vhodné reklamné prostriedky (napr. veľkoplošné tabule).

181. Zúčastňovať sa na stretnutiach a školeniach redakčných tímov farských časopisov a organizovať ich.

182. Postupne vybavovať farské úrady vhodnou kancelárskou technikou (zvlášť počítačom) a pracovať na softvéri farskej agendy.

183. Vybudovať webový portál (internetovú stránku) diecézy.

184. Vytvoriť koncepciu diecézneho časopisu v spolupráci s redakciou časopisu Xaver.

185. V diecéznom časopise postupne predstavovať napr. dôležité miesta diecézy, rehole a hnutia pôsobiace v diecéze.

186. Zapojiť masmédiá do propagácie charity.

187. Nech Diecézny katechetický úrad podá návrhy na využitie Rádia Lumen v prospech katechézy dospelých.

Ekonomika

188. V oblasti získavania prostriedkov z domácich a zahraničných grantov vytvárať podmienky pre úspešnosť projektov na diecéznej, ako aj farskej úrovni, a to najmä budovaním inštitucionálnych, personálnych a ekonomických kapacít.

189. V hospodárení diecézy a farností dodržiavať princípy trvalo udržateľného rozvoja.

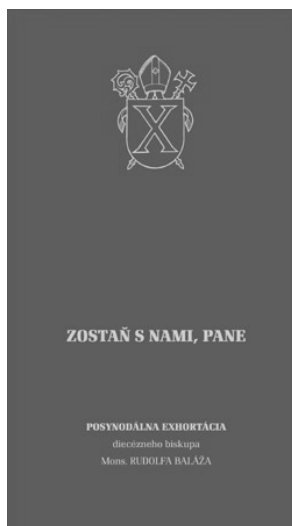
190. Podporovať zakladanie združení veriacich, nadácií, neinvestičných fondov, občianskych združení na získavanie prostriedkov a ich spravovanie pre podporu rozvoja duchovných a materiálnych potrieb vo farnostiach (napr. 2 % z dane).

191. Centralizovať finančné zdroje na úrovni diecézy pre tvorbu grantov a iných investícií a tiež finančné zdroje pre tvorbu podporných projektov.

192. Z diecéznych zbierok prerozdeliť finančné prostriedky pre činnosť vo farnosti charity, mládeži a pod. podľa ich aktivít.

193. V diecéze riešiť problém nevyhovujúcich farských budov (energeticky náročných, vlhkých) a po porade s odborníkmi zvážiť možnosť rekonštrukcie pôvodnej alebo výstavby novej farskej budovy.

Výber časti z exhortácie zostavil
Mons. Ján Bednár, dekan

Knižná podoba dokumentu
Zostaň s nami, Pane - Posynodálna exhortácia diecézneho biskupa Mons. Rudolfa

DNES NA SLOVÍČKO

V dnešnom čísle Bartolomeja máme až 3 krátke rozhovory. Naša redakcia využila príležitosť 10. seminára katolíckych žurnalistov NETWORK Slovakia v Ružomberku, kde sme sa hostí pýtali, ako vidia farské časopisy, angažovanosť mladých kresťanov v médiách a žurnalistike, či mladučkú TV Noe.

Mons. Bernard Bober, košický pomocný biskup

Aký je váš názor na mladých žurnalistov Network Slovakia?

Mladí žurnalisti NETWORKU pochopiteľne nie sú „profici“. Títo žurnalisti chcú svojim pravdivým slovom, záujmom, niekedy aj pohľadom priblížiť a aj vo svojom okolí ovplyvniť tento svet. Predovšetkým treba dať názorovo svoj podnet a to je veľmi dôležitá vec. Neskôr možno niektorí zúčastnení vstúpia do kariérnej profesie a pre svoje povolanie tu čerpajú dobrý základ. Na seminári sa zoznamujú s kresťanstvom, s jeho hodnotami, ktoré by mali vlastniť a propagovať. Je potrebné šíriť Evanjelium i písaným slovom.

Spĺňajú farské časopisy svoje poslanie?

Farské časopisy sú veľmi dobrá vec. Zverejnia sa v nich podstatné veci farnosti. Majú svoje rubriky, rôzne rozhovory. Dobrými článkami sa môžu redaktori postupne dostať k náročnejším riešeniam rôznej problematiky u farníkov. Je dobre, keď problematiku ľudia spoznajú a chcú ju riešiť. Úroveň farských časopisov je taká, ako ju pripraví redakcia. Tiež ako časopis podporí pán farár. Fara je hybnou pákou, bez nej farský časopis nepôjde ani v budúcnosti. Treba spolupracovať s kňazom, ktorý by mal dávať časopisu morálnu a pochopiteľne i materiálnu podporu a písať o živote farnosti, o apoštoláte. Je isté, že všetko živé potrebuje slnko a vodu. To zna-

mená, že by sa malo písať nielen o jasných veciach, niekedy treba aj o nepríjemných a takou rečou, aby človek nebol urazený a zároveň, aby to bol trend Cirkvi, ktorá si všima človeka v jeho problémoch i radoostiach. A v tom by mal kňaz participovať na časopise, všemožne ho podporovať.

Je veľmi dobre pre farnosť, keď vydávajú informačné bulletiny, v ktorých sa približia podstatné udalosti farnosti, oznamy atď. Nie som za to, aby sa kopírovali články, ktoré boli v celoslovenských alebo v regionálnych médiách, len aby sa vyplnil prázdny papier. Ak sú hodnotné články v celoslovenských médiách, môžu sa skrátiť a v časopisoch sa k nim môžu vyjadriť, niečo o nich povedať, rozobrať danú tému. Bol by som rád, keby sa články nekopírovali za každú cenu. Aby sa predovšetkým písalo aktuálne o farnostiach, o bežnom, zaujímavom živote navonok obyčajných ľudí.

ThLic Marián Gavenda - šéfredaktor Katolíckych novín

Veľa mladých, ktorí sú tu, študujú žurnalistiku. Tiež sa hľadajú vo viere... Aký je váš pohľad na toto stretnutie?

Semináre Networku Slovakia majú veľký význam. Jednak, aby sa mladí novinári navzájom poznali. Keď potom jeden bude robiť napr. športového, či iného redaktora a objaví sa u nich náboženská téma, môže sa na týchto priateľov, kolegov redaktorov obrátiť. Je veľmi dôležité vedieť o sebe. Mladí ľudia sú nadšení, veci vidia chvíľami až priručovo, ale to patrí k veci. Ak by už mladí neboli nadšení, tak kto? Istotne má táto mládež zmysel pre pravdu. Veľmi sa ich dotýka, ak by ste im vytkli, že to a to nebolo objektívne. Na seminári sme si všimli, že sú na to až precitlivení, ale aj to je dobrá črta. Ešte nie vždy sú ostrieľaní. Myslia si, akú dobrú službu robia, keď niekoho odhalia škandalom. Niektorý redaktor to berie ako očisťovanie spoločnosti. Nie vždy zbadá, že je občas aj niekým manipulovaný, že na pozadí sú politické, či obchodné záujmy a nie hľadanie pravdy. Redaktori Network Slovakia sa určite raz navzájom podržia. Veľa sa tu na seminári dozvedia, poučia pri práci v sekciách, na prednáškach, diskusiách. A dôležité je, keď vidia, že Cirkev v tejto oblasti niečo robí.

Plnia podľa vás farské časopisy svoje poslanie?

Farský časopis plní svoje poslanie vtedy, ak nemá tendenciu byť celoslovenský. Ak informuje o živote farnosti, ak objavuje nové talenty vo farnosti, ponúka témy o ktorých sa farníci podelia, alebo oslovujú a priťahujú ľudí, tak je to výborný časopis pre farnosť. Keď je v službe farnosti, nič ho nenahradí, a už vôbec ho nevnímam ako konkurenciu napríklad Katolíckych novín. Navzájom by sme sa mali dopĺňať. Tak ako lokálnu televíziu nenahradí celoplošná. Vždy bude mať svoj význam. Dôležité je, aby kňazi pochopili, že časopisy sú dôležitou súčasťou ich pastoraácie a veriaci zas aby objavili „čaro čítania“, vedeli sa najmä v nedeľu ale aj v týždni na pár chvíľ začítať do dobrého slova. Čím si takto naplňajú srdcia, to potom hovoria ich ústa – a ja dodávam, že robia aj ruky.

Ako sa pozeráte na vysielanie televízie Noe?

Štart bol pekný, aj sa dost' dobre rozšírila. Treba veriť, a modliť sa za to, aby v rozbehu pokračovala, veriť, že rožkatý do toho nevopchá prsty, aby nepokazil začaté, dobré dielo.

CSILic. Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska

Novinárska práca je náročná. Máte radosť z toľkých záujemcov o katolícku žurnalistiku?

Je skvelé, že mladý človek má v dnešnom svete záujem o novinársku prácu, pretože je to skutočne náročná práca. Hlavne z pohľadu hľadania pravdy a určitých nevýhod, či nepohodlia, ktoré prináša tento svet. Na druhej strane je dôležité, aby sme s týmito mladými ľuďmi mohli bezprostredne komunikovať, mať s nimi jednoduchý osobný vzťah, aby to neskončilo na inštitucionálnej komunikácii, že Cirkev s nimi komunikuje len prostredníctvom médií alebo prostredníctvom určitých odkazov. S týmito mladými ľuďmi je dôležité

sa stretávať a hlavne ich počúvať. Tiež im poskytnúť to, čo oni potrebujú, t.j. byť otvorení voči nim a informáciám. Cítime to stále viac, že aj Network je vystavený rôznym tlakom a bolo by veľmi zlé, keby mali skončiť napr. ako skupina politických novinárov slúžiacich len jednej frakcii. Myslím si, že títo novinári, ktorí sú tu, si zaslúžia omnoho viac, než sa iba stať nástrojom politikov.

Takže držte palce desiatemu ročníku Spoločenstva mladých katolíkov aktívnych v médiách...

Myslím si, že je to malý zázrak, pretože niektorí možno ráтали, že generácia, ktorá zakladala Network, sa uplatní v živote a odíde. A že bude iba zopár nasledovníkov... To, že sa tu stretlo vyše 63 novinárov, je znak toho, že toto združenie je a bolo potrebné a prinesie svoje ovocie. Chcem pevne dúfať, že tak, ako prvá generácia je už dnes veľmi silne uplatnená v médiách a tie hodnoty, ktoré v Networku načerpávala, sa snaží presadzovať, tak aj táto druhá generácia bude minimálne tak úspešná ak nie úspešnejšia. Som rád, že pani Anna Kolková – jedna zo zakladateľiek, to rozbehla správnym smerom. Je neoddeliteľnou súčasťou tohto združenia a nikdy som ju nevnímal inak. Jednoducho sem patrí, pretože aj mladí vedia oceniť dobrú vec, ktorú započala práve ona.

Čo nám prinesie TV Noe v budúcnosti?

Projekt TV Noe je stále vo vývoji. Máme pred sebou dlhé rokovania. Tento mesiac bude pre nás veľmi dôležitý. Uvidíme, ako tak náročný projekt pôjde ďalej. Ja som v každom prípade rád, že za ten jeden rok priniesla TV Noe programy, ktoré boli obohatením. Pokiaľ sa má televízia udržať, je dôležité rozmýšľať, čo a ako ďalej. O mesiac budeme múdrejší.

Beriete do rúk farské časopisy?

Samozrejme! Pravidelne sa stretávam s farskými časopismi, mnoho z nich mi

prichádzajú na stôl do kancelárie a každému z nich sa poteším. Nie sú pre mňa len nejakou štatistikou, každý z nich si minimálne prelistujem. Zaujímavejšie veci si rád prečítam.

Čo odkážete mladým i tým starším, ktorí pracujú s časopismi?

Je dôležité nenechať sa znechutiť, pretože dnes je vo svete taký trend: „ak nejdeš so mnou, tak sa ti snažia zavrieť ústa“. To by si mali novinári a hlavne tí mladí uvedomiť a nenechať sa znechutiť v okamihu, keď možno nedostatkom profesionality alebo zámerne sú im veci odmietnuté v médiách... Je treba pomaličky profesionálne rásť! A prinášať témy, ktoré sú dôležité pre ľudí. Nenechať sa zlomiť. Byť optimistom.

Pripravila: Anka Gálová

Foto: Martin Magda ml.

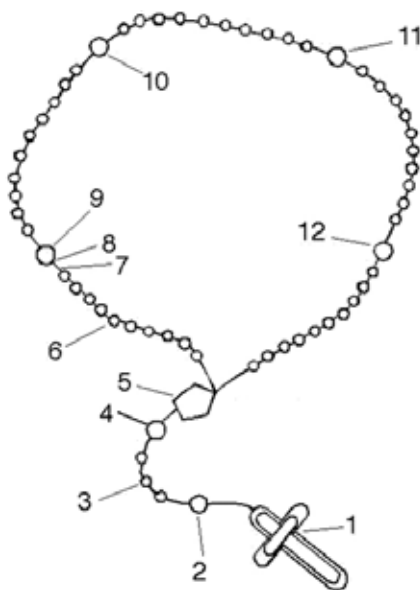

PRE DETI

Milí kamaráti,

isto ste si všimli, že vaši rodičia alebo starí rodičia občas v rukách stiskajú šnúрку s guľôčkami a krížikom, pričom sa modlia. Keď som bol malý chlapec, tiež som si myslel, že to je len taká obyčajná šnúрка. Ale potom mi to mamina vysvetlila. Tento čudný predmet sa volá ruženec a vďaka nemu sa už vo svete stal nejeden zázrak. Dalo by sa teda povedať, že je zázračný. Prečo? Pretože slúži na modlenie sa modlitby, ktorá sa volá ruženec. Táto modlitba je predovšetkým oslavou našej nebeskej matky Panny Márie, ktorá nám u Pána Ježiša vyprosuje to, za čo sa modlíme. A tak sa dejú zázraky.

Že neviete, ako sa modlí ruženec? To je možné. Práve preto máme pre vás dnes zaujímavú úlohu. Dole vidíte obrázok ruženca a pri ňom čísla s miestom na písanie. Vašou úlohou je zistiť, ako sa modlí ruženec, a k číslam napísať, ktorá modlitba sa kedy odrieka. Odpoveď vám ochotne prezradia rodičia, katechéti, alebo ju tiež nájdete v modlitebnej knižke. Takže by to mala byť hračka, nie? Veríme, že bude. Správne odpovede odovzdajte v sakristii. Na detskej svätej omši v nedeľu 14.10.2007 potom môžete vyhrať svoj vlastný zázračný ruženec.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

S P R Á V Y

Jubilejný seminár katolíckych žurnalistov NETWORK Slovakia

Od 28.8. do 2.9.2007 sa konal na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku 10. ročník letného žurnalistického seminára. Približne 63 mladých žurnalistov a sympatizantov médií sa zúčastnilo na tomto pracovnom stretnutí. Jednoduchý názov Hodnoty a médiá bol hlavnou témou tohto podujatia.

Na otázky, či patria hodnoty do médií, ako reagovať na mediálne výstupy, ktoré kompromitujú veriacich, odpovedali mladým katolíkom aktívnym v médiách viacerí odborníci. Medzi nimi i Mons. Marián Gavenda, šéfredaktor Katolíckych novín, CSILic. Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska, i ďalší vzácný hosť Mons. Bernard Bober – košický pomocný biskup. Zakladateľka NETWORKU p. Ing. Anna Kolková - zástupkyňa zastupujúcich členov EÚ, tvorila neoddeliteľnú súčasť prednášok a rozhovorov. Prednášajúci boli i Miroslav Kollár - člen rady STV, Michal Dyttert - niekdajší redaktor STV, TA3 a niekdajší hovorca parlamentu, ďalej Prof. Oliver Hahn z Erich Brost Institut, University of Dortmund. Stretnutí sa zúčastnili i Eva Čobejová (časopis .týždeň), Gabriel B. R. (časopis Trend). Redaktori - „odchovanci Networku“ - Tereza Kolková a spol. - Rádio Vaticano, don Rast'o Hamráček SDB, dp. Juraj Sedláček, dp. Anton Ziolkovský. Dekan Filozofickej fa-

kulty KU Imrich Vaško bol veľkou oporou, ako i mnoho ďalších.

Všetci ocenili vynikajúcu prípravu organizačného výboru predsedníčky Oľgy Horvátovej - Novanskej, Janky Grešnerovej a Matúša Demku. NETWORK Slovakia dosiahol viditeľný pokrok počas desiatich rokov na zveľadení katolíckych médií, za čo im patrí vďaka. Pracovalo sa vo viacerých sekciách, ktoré viedli Fero Múčka (Trend), Tomáš Gális (.týždeň), Andrej Lojan, Matúš Zajac (.týždeň) a Tomáš Abaffy – webdizajnér. Mnohí dostali certifikát v danej sekcii.

Najväčším požehnaním seminára bola každodenná sv. omša.

Pripravili Anka Gálová a Peter Šimkovič,

Foto: Martin Magda ml.

*„Je potrebné šíriť Evanjelium viery
i písaným slovom.“*

Mons. B. Bober

Banskobystrické UPC v novej budove

Univerzitné pastoračné centrum Sv. Abraháma v Banskej Bystrici donedávna sídlilo vo vyhradených priestoroch vysokoškolského internátu. Vysokoškooláci sa však od stredy 26. septembra tešia z novootvoreného UPC vo vlastnej budove pri vysokoškool-

ských internátoch na Tajovského ulici. Novú budovu centra, ktoré bude niesť meno biskupa Štefana Moysesu, otvoril a požehnal 26.9.2007 diecézny biskup, Mons. Rudolf Baláž.

Nové UPC začali stavať vlni v auguste

a skolaudovali minulý mesiac. Má dve podlažia. Na prízemí je multifunkčná sála, kuchynka s čajovňou vhodná na tvorivé dielne, debaty a ekumenické aktivity. Na poschodí je kaplnka, kancelária a spoločenská miestnosť s kuchynkou. UPC bude fungovať celý týždeň. Študentom bansko-bystrických vysokých škôl bude organizovať rôzne podujatia tím mladých ľudí.

-av-, Foto: www.upcbb.sk

Gospelfest Mária v Martine

Dňa 15. septembra 2007 doprial Pán nášmu zboru Bartolomejčatá zažiť veľmi milý a povzbudzujúci zážitok. Rozdelení do piatich áut sme sa totiž vybrali do Martina. Dôvodom bolo pozvanie od nášho bývalého pána kaplána Michala Masného, ktorý je správcom farnosti Martin-Sever. Pozval nás na festival, ktorý sa konal pri príležitosti slávnosti Sedembolestnej Panny Márie. Ako inak než s nadšením sme ho prijali a usilovne cvičili približne polhodinový program s prevažne mariánskymi piesňami. Po mnohých väčších či menších úspechoch na nácvikoch sme tak trochu s malou dušičkou „dali papasť“ našim štvornohým tátošom“ na pumpe a vyrazili sme. Hneď pri príchode nás milo prekvapila pokojná at-

mosféra. V hľadisku i priamo na pódiu boli zastúpené všetky generácie. Od najmenších, ktorí program sledovali z pohodlia svojich kočíkov, až po starších, ktorí ale ukázali, že mladý duch v nich ešte nevyhasol. Chutné občerstvenie a milá obsluha boli ďalšími čerešničkami na torte. V miestnosti, v ktorej sme ešte stihli dolaďiť posledné tóny, sme pri príležitosti okrúhleho jubilea pogratalovali spomínanému Michalovi Masnému. Samozrejme nechýbala ani torta.

Po ruženci už zaznel kostolom Sedembolestnej Panny Márie náš spevavý prejav. Aparatúra i osvetlenie boli pripravené dokonale, nami však stále trochu lomcovala tréma. Tá opadla už po prvej piesni, kedy nasledoval potlesk... Nasledoval ďalší a ďalší a keď sme sa po poslednej piesni chceli už usadiť do lavíc, poslucháči si nečakane vyžiadali prídavok. S tým sme vôbec nepočítali, ale v úprimnej a tvorenej atmosfére sme sa nemuseli dlho pre-

máhať. Celý festival si všetci zúčastnení interpreti vychutnali. Spomenieme z nich napríklad zbor z Kremnice, Nebeský šramot zo Žiliny-Soliniek, domáci spevokol Dar, či zbor Gama-Lúč ktorý pricestoval až z ďalekého Bardejova. Hlavnou hviezdou

večera boli bezpochyby Heaven's Shore. Nadšení a plní dojmov sme sa vydali na cestu domov.

Text: Sima Miháliková

Foto: Jozef Oravec

Požehnali zvon pre kostol v Hospici Božieho milosrdenstva

V Banskej Bystrici 3. septembra nainštalovali a požehnali zvon pre budúci kostol Božieho Milosrdenstva, ktorý otvoria v novovybudovanom komplexe hospicu v Belvederi v apríli 2008.

Hlas zvonu Jána Pavla II. a Božieho Milosrdenstva sa podľa architektonického riešenia nového chrámu bude šíriť predovšetkým smerom do centra mesta pod Urpínom. Keďže kostol je súčasťou komplexu Domova dôchodcov a sociálnych služieb – Hospicu Božieho Milosrdenstva, jeho zvuk bude kvôli budúcim klientom smerom k hospicu tlmený.

Základný kameň sociálneho komplexu bol

posvätený 11. septembra 2004 pri príležitosti oslavy 1.výročia návštevy Jána Pavla II. v Banskej Bystrici. Posvätil ho apoštolský nuncius na Slovensku J.E.Mons. Henryk J. Nowacký v prítomnosti diecézneho biskupa Mons. Rudolfa Baláza.

-av-, Foto: www.bbdieceza.sk

Škola volá! (Obsadené...)

Pamätám si, ako nám toto hovorili pani učiteľky v škôlke, keď sme sa lúčili pred nástupom do prvej triedy. Škola však nedá pokoj a tak aj tento rok otvorila svoje dvere. Minulý rok bol plný novôt. A tento to nebolo inak, len s tým rozdielom, že tohtoročné novinky ovplyvňujú náš každodenný život. Pribudli nové triedy (niektoré majú úplne krásny výhľad na Prievidzu!), nové záchody, noví študenti, noví učitelia. Stále pretrváva dezorientovanosť niektorých z nás, otázka „A kde to vlastne máš triedu?“ vôbec nie je výnimočná. Niektorých známych nestretnem „len tak náhodou“ na chodbe, pretože sa naša škola mení na niečo, čo pripomína mravenisko. Hemží sa to tu mladšími súrodencami, najstaršími študentmi, pubertákmi

a pomedzi nich občas vytŕčajú učitelia.

Okrem toho, čo zmenila škola pre nás, sa chystáme aj my zmeniť niečo v jej prospech. Oživa Študentská rada, čo ešte len bude super, ak vyjdú všetky plány jej poslancov. Do redakcie študentského časopisu pribudli nové tváre (najviac nových talentov za celú históriu). Pomaly, ale isto sa rozbiehajú aj súťaže. Okrem športových podujatí prebehol aj nultý ročník olympiády v slovenskom jazyku.

Keď si však všetko spočítam, nič sa nezmenilo. Pribudlo pár hodín navyše do rozvrhu, zmenili sa učitelia. Natol'ko sa rozbehol kolotoč povinností, že sa mi zdá, že prázdniny ani neboli.

Prajem nám aj Vám veľa trpezlivosti a elánu! Veď škola sa nekončí maturitou...

Ivana Rybanská

Prečo NIE eutanázii?

Pôvodný význam slova eutanázia pochádza z gréckeho základu slov *eu* – dobre a *thanatos* – smrť a znamenal všestrannú pomoc umierajúcemu. Dnes pod pojmom eutanázia rozumieme také konanie zdravotníka, ktorého cieľom je urýchliť alebo spôsobiť smrť ťažko chorého človeka na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho príbuzných.

Téma eutanázie je veľmi diskutabilná. Zástancovia eutanázie argumentujú tým, že kvalita života je podstatne dôležitejšia ako počet prežitých rokov, súčasne zdôrazňujú vysoké náklady na zdravotnú starostlivosť, neschopnosť postarať sa o seba a nepriamo označujú smrteľne chorého človeka za zbytočného. Čin eutanázie považujú za čin ľudského súcitu a hodnotia ho ako vysoko etický.

Medzi odporcov eutanázie patrí Cirkev a ľudia, ktorí človeka nepovažujú za pána života a smrti a veria aj v zmysel utrpenia. V encyklike *Evangelium vitae* Ján Pavol II. píše o ohrozeniach, „*namierených proti počatému životu alebo životu, ktorý sa blíži ku svojmu koncu*“. Eutanáziu považuje za porušenie Božích zákonov, za ťažký hriech. Eutanázia je vražda, násilné ukončenie života, je to príliš odvážne vstupovanie do vecí, ktorých riadenie má v rukách jedine dobrý Boh.

Úcta voči životu sa čím ďalej tým viac vytráca z povedomia ľudstva. V niekoľkých krajinách sveta už bola eutanázia povolená, čo opäť posúva hranice ľudskej morálky o kus ďalej.

Legalizácia eutanázie umožňuje zmenu pohľadu ľudí na život, smrť a ich zmysel:

- Mení sa postavenie lekára – z pozície bojovníka za život a jeho dôstojnosť sa dostáva na pozíciu vraha. Kritici eutanázie v Holandsku hovoria, že niekoľko nezodpovedných lekárov dostalo zdravotnícku

starostlivosť na šmykľavý svah. Starí ľudia majú strach z nemocníc, majú pocit, že pred lekárom sa „musia mať na pozore“, dokonca si dávajú na zdravotnú dokumentáciu vytlačiť, že odmietajú eutanáziu.

- Starí a smrteľne chorí by nemuseli dostať rovnakú starostlivosť ako všetci ostatní. Eutanázia by sa mohla stať všelikom na problémy spoločnosti, namiesto obety a ochoty byť zomierajúcim nablízku je jeho príbuzným ponúkané lákavo jednoduché a lacné riešenie.

- Uvoľnil by sa priestor pre manipuláciu s ľuďmi; chudobní, senilní, smrteľne chorí, nepoistení – títo ľudia by mohli byť do eutanázie povzbudzovaní, presvedčení alebo nútení, aby sa spoločnosť zbavila finančného zaťaženia.

A asi najväčším následkom je strata úcty k životu a citlivosti ľudí. Boli by chránení od pohľadu na utrpenie človeka a život trpiaceho by považovali za „nehodný život“. Človek by si prisvojil právo ukončiť svoj alebo cudzí život na základe vlastného rozhodnutia, postavil by sám seba do pozície Boha - Pána života a smrti.

Proti eutanázii máme tri argumenty:

- Iba Boh má právo nad životom a smrťou, iba On ako darca života má právo ukončiť ho.

- Všeobecné blaho spoločnosti – aby sa eutanázia nerozšírila aj na postihnutých a chorých, ktorí sami veľmi netrpia, ale sú bremenom pre spoločnosť. To, že eutanázia nie je u nás legálna, zabezpečuje, že smr-

teľne chorý si môže byť istý, že na jeho život nikto nesiahne.

• Problémy so získaním a overením súhlasu pacienta s eutanáziou. Ťažko chorí pacienti často jeden deň túžia po smrti a na druhý deň sa dychtivo držia života. Súčasne sú závislí od rodiny a zdravotníckych pracovníkov a tým pádom ľahko manipulovateľní.

Otázkou je, aká alternatíva existuje oproti eutanázii. Odpoveď znie, že plnohodnotnou alternatívou, ktorá súčasne rešpektuje všetky ľudské práva vrátane práva na dôstojný život a dôstojnú smrť, je paliatívna starostlivosť. Je to celková starostlivosť o človeka v čase, keď sa ich choroba nedá liečiť a prvoradou sa stáva liečba bolesti a iných ťažkostí a poskytovanie sociálnej, psychologickú a duchovnej pomoci. Cieľom je čo najvyššia kvalita života pacienta a jeho rodiny. Hospic nie je totiž až tak o smrti, ako o živote. O živote, ktorý je naplnený a zmysluplný až do konca. Dôležité je rozoznať tú správnu chvíľu a nechať zomierajúceho odísť a nenavracat' ho násilne k životu, ktorý dospel do svojho prirodzeného konca.

„Rieka je riekou od prameňa. Prediera sa pomedzi skaly, v zákrutách svoj tok spomaľuje, na rovine zrýchľuje, zabľúdi aj do bočných ramien, priberá potoky, spája sa s inými riekami, završne vyschne, prepadne sa pod zem a znova sa vynorí. Riekou je od prameňa a ostáva ňou, až kým nesplynie s nekonečným morom. A nedá sa povedať, v ktorej časti svojho toku je najšťastnejšia. Taký je aj ľudský život...“

-mk-

DUCHOVNÝ POHĽAD NA SPREVÁDZANIE ZOMIERAJÚCICH

Aj tento čas môže byť požehnaním

Každý človek na Zemi je označený Božou pečatou, je stvorením, ktoré je tu z lásky. Ako milovaný človek je povolaný, aby aj poslednom úseku svojho pozemského života žil a odpovedal na túto lásku, ktorá ho povolala k bytiu. Človek, ktorý naozaj pochopil radostnú zvesť, môže nájsť silu pozitívne odpovedať aj v najťažších okamihoch svojho života. Nemusí ho strašiť blízkosť konca jeho pozemského života, nemusí sa báť, že keď prejde bránou smrti, zostane sám. Môže žiť naplno, s pokojom dieťaťa v Otcovom náručí. Je naplnený Bohom, ktorý dáva zmysel každému jeho dňu.

Situácie a hodnoty, ktoré ešte pred časom považoval za dôležité, strácajú na význame, vynesené sudy vidí v novom svetle. Človek jednoducho z lôžka, z ktorého odchádza domov do večnosti, vidí svoju minulosť jasnejšie a vie poznať hodnotu života. Takýto čas, o ktorý by sme pacienta eutanáziou pripravili, môže byť preňho časom hlbokých a naozajstných duchovných cvičení, časom nielen hľadania, ale predovšetkým nachádzania nádeje...

Modlitba

Vzťah s Bohom je zakorenený hlboko v človeku. Dokonca aj niektorí ľudia, ktorí žili ako ateisti, na sklonku svojho života

nachádzajú určitý spirituálny rozmer svojho života a môžu nájsť Boha napriek tomu, že ho nedokážu pomenovať.

Modlitba je formou komunikácie človeka s Bohom a Boha s človekom. Človek obmedzený ťažkou chorobou môže objaviť Boha takým spôsobom, akým ho doteraz nepoznal. Pre nás kresťanov je modlitba príležitosťou zažiť Božiu blízkosť a pokúšať sa porozumieť jeho plánom. Modlitba nie je pre trpiaceho človeka únikom z reality, ale je neustálou komunikáciou s Otcom ako darcom života. Jej prostredníctvom môže človek preklenúť bolesť, napätie a strach a získať pokoj.

Modlitba ťažko chorého človeka nebýva formalitou. Človek už nemá silu na to, aby sa „tváril“, že sa modlí, aby hral pred sebou, Bohom alebo blízkymi nejaké divadlo. Jeho modlitba je podobná Jóbovej, sú v nej pocity smútku, úzkosti, beznádeje, je v nej dohadovanie sa s Najvyšším, možno vyjednávanie o viac času, je v nej vzdor, bolesť, otázky, odpovede, je v nej láska i nádej. To všetko patrí k modlitbe ťažko chorého človeka. Nesmieme mu brániť, aby sa Boha pýtal, aby mu vyčítal svoje utrpenie, naopak, takéhoto človeka musíme povzbudzovať, aby Bohu otvoril celé svoje srdce bez ohľadu na to, čo v ňom je. Už vyslovenie týchto pocitov robí človeka slobodným... A umožňuje mu, aby išiel ešte ďalej - aby Bohu ďakoval za prežitý život, do-

konca za utrpenie, aby mu zveril svojich blízkych, ktorých tu zanecháva...

Sviatosti

Sviatosti sú znakmi Božej milosti. Týkajú sa každej dôležitej chvíle života kresťana, dávajú rast, uzdravenie a poslanie. Prejavom života Cirkvi je práve sprostredkovanie sviatostí. Cirkev je spoločenstvom ľudí, ktorým nie sú trpiaci a zomierajúci na príťaž alebo ľahostajní. Naopak, sú obohatením a môžu sa stať mostom medzi Cirkvou na Zemi a spoločenstvom svätých v nebi.

Sviatosť zmierenia je konkrétnym znakom Božieho milosrdenstva. Na vyznanie vín odpovedá Boh odpustením. Túto sviatosť chápeme ako súčasť duchovnej cesty, ktorá bola možno v predchádzajúcich obdobiach života prerušená. Ovocím je pokoj, vnútorné uzdravenie a nová sila.

Sviatosť pomazania chorých sprítomňuje súcit Boha s trpiacim človekom, človek dostáva osobitný dar Ducha Svätého – milosť posily, pokoja a odvahy v prekonávaní ťažkostí choroby alebo staroby. Utrpenie dostáva zmysel a stáva sa súčasťou Ježišovho plánu pre záchranu duše chorého, ale aj sveta.

Eucharistia je pokrm na cestu – jednak na životnú cestu každého človeka a jednak na prechod zo smrti do života. Je sprítomnením obety Ježiša Krista a je neustálym pripomenutím jeho zmŕtvychvstania. Prijímaním Eucharistie sa ťažko chorí dostávajú čoraz bližšie k svojmu Bohu a k osobnej viere vo večný život.

Tí ostatní

Tí, čo zomierajúceho sprevádzajú, robia z kresťanského pohľadu obrovskú vec. Idú s chorým až po okamih, od ktorého sa musí zomierajúci uberať svojou cestou sám. Pri zomierajúcich chcú zotrvať a držať ich za ruku dovtedy, kým sa k nemu z druhého brehu nenačiahne veľká a silná Božia ruka...

-mk-, foto: katnoviny.sk

„Ľudské utrpenie vo vlastnom zmysle slova sa pokladá za osobitý svet, ktorý existuje súčasne s človekom, objavuje sa v ňom a zaniká, niekedy však pretrváva, upevňuje sa v ňom a prehľbuje. Tento svet utrpenia postihujúci mnohých ľudí existuje ako niečo rozptýlené. Každý človek prostredníctvom svojho utrpenia predstavuje nielen malú časť tohto sveta, ale tento svet v ňom je niečím konečným. Jednako je s ním spojené aj niečo iné – medziľudský a spoločenský rozmer. K svetu utrpenia patrí jemu vlastná súdržnosť. Trpiaci ľudia sú si navzájom podobní stavom, v ktorom žijú, osudovou skúškou, túžbou po láskavosti, ale najviac opakujúcou sa otázkou o zmysle utrpenia. Z tohto dôvodu nás svet utrpenia, aj keď je rozptýlený medzi mnohých, vyzýva k spoločenstvu a solidarite.“

Ján Pavol II.

HOSPIC BOŽIEHO MILOSRDENSTVA

Stavba Hospicu Božieho Milosrdenstva v Banskobystrickej diecéze, je jedným zo záverov diecéznej synody, ktorá bola ukončená 3.12.2005 v Banskej Bystrici. Základný kameň bol posvätený už 11.septembra 2004 pri príležitosti oslavy 1.výročia návštevy Jána Pavla II. v Banskej Bystrici. Posvätil ho apoštolský nuncius na Slovensku J.E.Mons. Henryk J. Nowacký v prítomnosti diecézneho biskupa Mons.Rudolfa Baláža.

Výstavbu domova dôchodcov a sociálnych služieb pripravila Rímskokatolícka cirkev - Biskupstvo Banská Bystrica. Akciou „Kúp si tehlu na svoj hospic“ vyzvala verejnosť na podporu myšlienky predchádzať vytláčaniu starých a chorých ľudí na okraj záujmu spoločnosti. Na podporu prebiehajúcej stavby dodnes prispeli fyzické a právnické osoby darmi v hodnote 10 miliónov korún, čím významne podporili budúce stredisko starostlivosti o starých a umierajúcich.

Komplex ráta s kapacitou 44 osôb pre domov dôchodcov a sociálnych služieb. Oddelenie pre pacientov, ktorí zasluhujú paliatívnu starostlivosť, ponúka 16 miest. Komplex zahŕňa aj dispečingovú službu pre ambulantnú domácu pomoc. Objekt ponúka ubytovanie pre samostatne pohyblivých

i osoby so zníženou pohyblivosťou. Poskytne starším obyvateľom bez ohľadu na vierovyznanie okrem ubytovania a stravovania i hygienickú starostlivosť, sociálne služby, odborný zdravotnícky dohľad, duchovnú útechu a spoločenské vyžitie. V komplexe Božieho Milosrdenstva bude aj materská škola pre 25 detí. Dlhodobé skúsenosti z prevádzky podobných zariadení v zahraničí totiž ukazujú, že ich prítomnosť pozitívne vplyva na starších klientov domova a opačne.

V komplexe bude samostatný tzv. farský trakt, v ktorom budú bývať 4 kňazi na dôchodku. Tretie poschodie bude venované administratívnym priesto-

rom a ponúkne možnosť krátkodobého ubytovania pre rodinných príslušníkov klientov a pacientov.

Akcia kúp si tehlu na svoj hospic ešte stále prebieha. Jej hlavným motívom nie je výlučne finančná podpora stavby, ale predovšetkým účasť jednotlivcov na tvorbe spoločného diela a stotožnenie sa s myšlienkou hospicu. Záujemcovia, ktorí sa chcú zapojiť do akcie, nájdu informácie a formuláre v každom kostole, prípadne farskom úrade našej diecézy.

-av-, zdroj: Diecézne centrum pre komunikáciu BB a TASR

Liek na strach zo smrti

Spôsoby prekonania strachu zo smrti

Ľudstvo od pradávna sprevádza túžba po nesmrteľnosti. Pocit vlastnej konečnosti a pomínutelnosti je ťaživý a tak sa snažia ľudia túto krutú realitu rôznymi spôsobmi prekonať.

V každom človeku tiež drieme viac či menej vedomý strach zo smrti - strach z vlastného konca a neistota, čo bude ďalej. Niektorí psychológovia dokonca tvrdia, že strach zo smrti je tou najhlbšou podstatou všetkých iných strachov a obáv. Skúsenosť smrti je však úplne jedinečná, nenapodobiteľná a neopakovateľná. Zdrojom najväčších obáv je predovšetkým skutočnosť, že v smrti človek zostáva úplne sám, je odlúčený od všetkých blízkych, je úplne izolovaný. Je to úplné oddelenie od tejto existencie a tento proces je nezvratný a konečný.

V súčasnej dobe môžeme v spoločnosti pozorovať niekoľko trendov, ako sa ľudia chcú s otázkou smrti a s ňou spojených obáv a strachu vyrovnávať. V prvom rade je to pokus o *vytlačenie skúsenosti* smrti až na samý okraj života spoločnosti. Zatiaľ čo kedysi ľudia umierali ponajviac doma, dnes umierajú v nemocniciach, v ústavoch dlhodobej starostlivosti či v hospicioch. Smrť je inštitucionalizovaná, starostlivosť o umierajúcich je zverená „odborníkom“, pozostávajú už nie sú očitými svedkami umierania

svojich najbližších. Smrť a umieranie sú tak vytlačené zo skúsenosti každodenného života.

Ďalším pokusom zmeniť smrť a umieranie je odstrániť z nej všetko bolestivé a negatívne. Strach z pomalého umierania, utrpenia, predchádzaného handicapom alebo bolesťou viedol k myšlienke *eutanázie* - navodenia rýchlej, bezbolestnej „dôstojnej“ smrti.

Zo subjektívneho ľudského pohľadu sa tento spôsob umierania a smrti môže javiť ako „humánnejší“, ale neexistujú žiadne objektívne dôkazy, že taká smrť je naozaj lepšia. Základnou otázkou samozrejme ostáva, či má človek právo takto zaobchádzať so svojím životom.

Konečne sa stretávame s úsilím predefinovať smrť na príjemný zážitok, ktorého nie je treba sa vôbec obávať, ale na ktorý sa naopak všetci môžu tešiť. Tieto snahy vidíme predovšetkým u ľudí ovplyvnených filozofiou New Age.

Zážitky blízkej smrti

K zosilneniu záujmu o zážitky blízkej smrti došlo po vydaní knihy amerického lekára Raymonda Moodyho *Life after Life* (Život po živote). V tejto knihe popisuje zážitky ľudí, ktorí prežili takzvanú klinickú smrť.

Podľa Moodyho smrť človeka nie je spojená s nejakým súdom, pri ktorom by človek bol odmeňovaný alebo trestaný. Existujú rôzne pokusy o vysvetlenie tohto záhadného fenoménu. V súčasnej dobe sa tento jav nedá uspokojivo objasniť a fenomén zážitku blízkej smrti zostáva nevysvetlenou záhadou.

Prežívajú všetci ľudia po smrti blaženosť?

Máme teda uveriť týmto správam, v ktorých je smrť popisovaná ako naskrz pozitívna skúsenosť s prežívaním pocitu mieru, pokoja či blaženosti? Mýli sa snáď Božie

slovo, keď hovorí, že po smrti existujú dve miesta, kde sa ľudia môžu ocitnúť - teda nielen miesto blaženosti, ale tiež miesto, ktoré je označované ako ohnivé peklo? Nemal Ježiš Kristus pravdu, keď tak dôrazne svojich poslucháčov varoval pred peklom?

Ukazuje sa, že nie sú všetky zážitky z obdobia klinickej smrti tak pozitívne, ako ich popisoval dr. Moody a niektorí jeho nasledovníci.

Dr. Maurice Rawlings, ktorý je kardiológom, sa snažil zúfalo zachrániť život jedného poštového doručovateľa. Pacient v medziobdobí, kedy sa v priebehu resuscitácie opakovane preberal zo stavu klinickej smrti, kričal, že je v pekle a žiadal zdráhajúceho sa lekára, aby ho viedol v modlitbe. Skúsenosť s peklom bola u tohto pacienta tak presvedčivá, že pôvodný skepticizmus lekára k týmto zážitkom sa vytratil. Jeho pacient prežil a stal sa kresťanom.

Čo hovorí Ježiš o živote po smrti?

Je teda veľa dôvodov, prečo by sme mali byť veľmi opatrní a rezervovaní v prijímaní rôznych správ o zážitkoch z obdobia klinickej smrti, nech už pochádzajú z akýchkoľvek zdrojov. Tento fenomén z jednej strany môže poukazovať na skutočnosť, že život človeka nekončí smrťou tela, ale že ľudské vedomie prežíva svoje telo. Z druhej strany však obsah skúseností z tohto obdobia môže byť značným spôsobom skreslený nie len samotnými subjektmi týchto zážitkov (u ktorých sa dá pozorovať tendencia k vytlačeniu negatívnych skúseností z ich psychiky), ale i tými, ktorí vykonávajú v tejto oblasti výskum a sami interpretujú svoje poznatky poznačené stopou určitého náboženského presvedčenia, najčastejšie vo väzbe na filozofiu New Age.

Predovšetkým by sme si však mali uvedomiť zásadnú skutočnosť, že tieto skúsenosti nie sú zážitkami zo záhrobia v pravom slo-

va zmysle, ale v najlepšom prípade pochádzajú z nejakého medziobdobia, či hranice medzi životom a smrťou. Títo ľudia neboli ešte skutočne mŕtvi, iba prechádzali zvratnou fázou umierania. Zo skutočného záhrobia sa nikto z ľudí nevrátil!

Iba jedna osoba má autoritu, aby hovorila o živote po smrti. Je to niekto, kto sám prešiel smrťou, vrátil sa z nej, je navyše dôveryhodný a dokázal, že má nad smrťou moc. Touto osobou je Ježiš Kristus, Boží Syn, ktorý žil v tele na tomto svete, zomrel na kríži a bol víťazne vzkriesený nebeským Otcom.

Preto majú Ježišove slová vo veci života po smrti tú najväčšiu autoritu a musia byť meradlom pre hodnotenie všetkých ostatných zážitkov a skúseností.

Podľa Ježiša tou najhoršou charakteristikou pekla je však skutočnosť, že z neho už nebude východisko.

Kde hľadať liek na strach pred smrťou?

Ježiš však prišiel tiež preto, aby vykúpil svoj ľud z diablovho otroctva, aby ho vyslobodil zo satanových pút. Autor listu Hebrejom píše, že Kristus nás „svojou smrťou zbavil moci toho, kto smrťou vládne, totiž diabla“, a „tak vyslobodil tých, ktorí boli strachom zo smrti držaní po celý život v otroctve“. On sa „stal veľkňazom milosrdným a verným v Božej službe a mohol tak zmyť hriechy ľudu.“ Jeho zástupná obeť bola dokonalým prostriedkom pre

zmierenie s Bohom Otcom. Preto už nemusíme žiť v obavách, že satan, ktorý vládne smrti, bude mať nad nami moc v okamihu odchodu z tohto sveta. Ježiš zvíťazil nad satanom i nad smrťou, a tak otvoril svojmu ľudu slobodnú cestu do náručia nebeského Otca. Toto je radostná správa a evanjelium pre každého, kto z Božej milosti prijíma Kristovu zástupnú obeť.

Čo je teda skutočným liekom na strach pred smrťou? Jej vytlačenie až na okraj súčasného života? Predefinovanie smrti na rýchly a bezbolestný záver tohto života v podaní zástancu eutanázie? Alebo snád učenie, ktoré hlásajú učitelia New Age, že

nie je nič lepšieho než smrť, pretože po smrti každý človek prežíva stav blaženosti? Tým jediným skutočným liekom na strach pred smrťou je spoločenstvo s Kristom, ktorý zvíťazil nie len nad smrťou, ale i nad satanom, ktorý smrti vládne. On nás vyslobodzuje zo satanovho otroctva a tiež zo strachu pred smrťou a dáva nám záruku, že aj v týchto okamihoch bude s nami.

*Časť 18. kapitoly z knihy **Je niekto z vás nemocen?** Autor MUDr. Štěpán Rucki, CSc. Vydavateľstvo Návrat domů, spracovala M. Melicherčíková*

Apokalypsa ako svätá omša

Pri počutí slova „Apokalypsa“ sa nám hneď v mysli vynorí jediné – koniec sveta, hrôzy, katastrofy a príšery. Zjavenie apoštola Jána, posledná kniha Nového zákona, nás v tom len utvrdzuje. Ona je Apokalypsou, ťažko pochopiteľnou knihou, ktorú čítať radšej odmietame, lebo jej aj tak nerozumieme. Že by Apokalypsa v skutočnosti mohla podávať obraz svätej omše – to by ma nenapadlo ani vo sne. Scott Hahn však vo svojej knihe Baránkova večera tvrdí čosi iné...

Scott Hahn je bývalý protestant. Pôsobil ako profesor teológie či ako pastor presbyteriánskej cirkvi. Bibliu poznal odpredu dozadu, svätú omšu však považoval za najväčšie bohorúhačstvo, až kým – až kým na ňu zo zvedavosti nezašiel. To, čo sa tam odohrávalo, ho úplne fascinovalo. Natol'ko, že sa ako 29-ročný obrátil na katolícku vieru. „Čítajte Scotta Hahna,“ odporúčal nám raz istý kňaz. „Tým, že bol najskôr protestantom, pozerá sa na katolícku vieru úplne inými očami ako my.“ Neodolala som tejto výzve. A ako prvá mi padla do rúk práve Baránkova večera. To, čo som sa v nej dočítala, mi naozaj otvorilo úplne nové obzory.

„Chcem, aby bolo jasné,“ píše Scott Hahn, „že táto myšlienka nie je vôbec nová a určite nie je z mojej hlavy. Je taká stará ako

Cirkev, ktorá od nej nikdy neupustila, hoci sa azda v posledných storočiach stratila v množstve diskusií o dogmách.“ O akú myšlienku vlastne ide? O myšlienku, že svätá omša nie je ničím iným, ako nebo na zemi. Že Kniha zjavenia nepíše o parúzii, čiže príchode Ježiša Krista, len na konci sveta, ale týka sa každej svätej omše.

„Pri čítaní Apokalypsy je vždy ťažké odolať pokušeniu hľadať v nej senzácie a popierať, čo je jasné.“ Aj Scott Hahn sa dlhé roky topil v hľadaní vysvetlení symbolov a lúštení „tajomných kódov“. Pritomnosť na svätej omši však tomu urobila koniec. Zrazu videl, že to, čo sa počas omše odohráva, už odniekiaľ pozná. Poznal to z Biblie. Bola to Apokalypsa. Scott sa o tieto veci začal zaujímať hlbšie. To, čo objavoval, bolo úplne fascinujúce. „Ja, Ján,

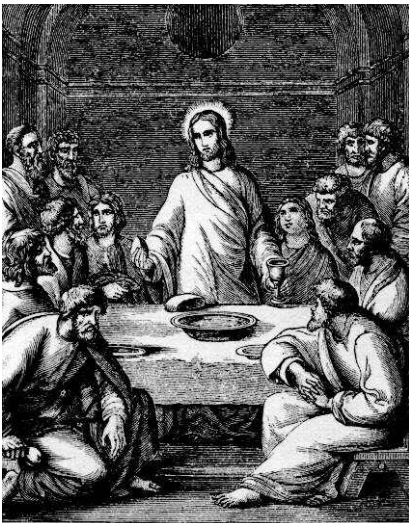
váš brat a spoločník v súžení, v kráľovstve i vo vytrvalosti v Ježišovi, bol som pre Božie slovo a Ježišovo svedectvo na ostrove, ktorý sa volá Patmos. V Pánov deň som bol vo vytržení,...“ (Zjv 1, 9-10) V ktorý deň bol Ján vo vytržení? Bol to Pánov deň – nedeľa. Ako by všetko, čo sa odohráva v Zjavení, bolo súčasťou nedele, súčasťou svätej omše. To však bola len jedna z prvých vecí, ktoré Scott objavil.

Ako všetci vieme, svätá omša má dve časti – liturgiu slova a liturgiu Eucharistie (bohoslužbu slova a bohoslužbu obety). Aj Apokalypsa sa delí na dve časti: prvých 11 kapitol hovorí o listoch cirkvám a otvorení knihy (je tu teda dôraz na čítania, čo zodpovedá liturgii slova), zvyšné sa zaoberajú otvorením Božieho chrámu, vyliatím siedmych kalichov a Baránkovou svadobnou hosťinou (čo zodpovedá liturgii Eucharistie). Texty Zjavenia sú plné slov ako oltár, kadidlo, kniha, kalich, pokánie. Iba v Zjavení apoštola Jána sa okrem Jánovho Evanjelia Ježiš priamo pomenúva „Baránok Boží“. A keby sme boli Židmi v časoch napísania Knihy zjavenia, určite by sme v opise Jána spoznali jeruzalemský chrám. „Aj v ňom stál pred svätyňou svätých Menorah

(sedem zlatých svietnikov, Zjv 1,12) a kadidlový oltár (Zjv 8, 3-5). Steny chrámu zdobili štyria vyrytí cherubíni, ako štyri živé bytosti slúžili pred trónom Jánovho neba. Dvadsať štyria starší zo Zjavenia (4,4) predstavovali dvadsať štyri kňazských skupín, ktoré slúžili v chráme v danom roku. Sklené more podobné krištáľu (Zjv 4,6) bolo v chráme obrovskou nádržou, do ktorej sa vošlo približne 43 500 l vody. Centrom chrámu v Zjavení ako aj Šalamúnovho chrámu bola archa zmluvy (Zjv 11,19).“ Prvé tri kapitoly Apokalypsy naznačujú obrad pokánia a Ježiš v nej sľubuje „skrytú mannu“: „Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám: Tomu, kto zvíťazí, dám zo skrytej manny.“ (Zjv 2, 17). Čo je tou skrytou mannou? Je ňou Ježiš sám, je ňou Eucharistia.

„Do neba nejdeme po smrti, ani pri návšteve Ríma alebo na púti do Svätej zeme,“ píše Scott Hahn. „Do neba sa uberáme vtedy, keď ideme na omšu. Nejde len o symbol či metaforu. Je to skutočnosť.“ V nebi nebudeme robiť nič iné, ako to, čo sa deje už tu, na zemi, počas svätej omše. Oslavovať Boha. Uvedomujeme si, že keď spievame „Svätý, svätý, svätý“, pridáva sa k nám celé nebo? Alebo že keď prednášame svoje prosby, postavajú sa za nás všetci svätí?

Svätá omša je obnovením zmluvy s Bohom, je milosťou, účasťou na Baránkovej svadobnej hostine s jeho nevestou – Cirkvou. Svätá omša je naozaj nebom na zemi. Hovorili o tom už Cirkevní Otcovia, hovoril o tom Druhý vatikánsky koncil, hovoril o tom Katechizmus katolíckej cirkvi – a teraz nám to pripomína Scott Hahn. Ak túžite viac porozumieť tomu, čo sa vo svätej omši deje a nie sa len bezducho zúčastňovať akéhosi rituálu, siahnite po knihe Baránkova večera. Je totiž prostriedkom, ktorý vám v tom určite pomôže.

LITURGICKÉ OKIENKO

7. október 07 - 27. nedeľa cez rok

Č1 - Hľa, nadúva sa, v kom nie je duša priama.

Hab 1, 2-3,2,2-4

R - Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas a nezatvrdzovali sa srdcia. Ž 95, 1-9

Č2 - Zverený poklad chráň mocou Ducha Svätého, ktorý v nás prebýva. 2Tim,1, 6-8.13-14

Ev - Kto z vás, čo máte sluhu, ktorý orie alebo pasie, povie mu, keď sa vráti z poľa: Hneď si pod' sadnúť k stolu? Vari mu nepovie skôr: Priprav mi večeru, opáš sa a obsluhuj ma, kým sa nenajem a nenapijem, ty budeš jesť a piť až potom? Je azda povinný ďakovať sluhovi, že urobil, čo sa mu rozkázalo? Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: Sme neužitoční sluhovia, urobili sme, čo sme boli povinní urobiť. Lk 17, 5-10

14. október 07 - 28. nedeľa cez rok

Č1 - Preto zostúpil a sedem ráz sa ponoril do Jordána...

2Kr 5, 14-17

R - Pred očami pohanov vyjavil Pán svoju spásu.

Ž 98,1-4

Č2 - Pamätaj na to, že Ježiš Kristus, z Dávidovho rodu, bol vzkriesený z mŕtvych podľa môjho evanjelia...

2Tim 2,8-13

Ev - Na ceste do Jeruzalema prechádzal pomedzi Samáriu a Galileu. Ako vchádzal do ktorejosi dediny, išlo oproti nemu desať malomocných mužov a hlasne kričali: "Ježišu, učiteľ, zmiluj sa nad nami!" Keď ich uvidel, povedal: "Chod'te, ukážte sa kňazom!" A ako išli, boli očistení. Len čo jeden z nich spozoroval, že je uzdravený, vrátil sa a veľkým hlasom velebil Boha. Padol na tvár Ježišovi k nohám a ďakoval mu, a bol to Samaritán... A jemu povedal: "Vstaň a chod', tvoja viera ťa uzdravila." Lk 17, 11-19

21. október 07 - 29. nedeľa cez rok

Č1 - Ja budem stáť na končiarí vrchu s Božou palicou v ruke.

Ex 17, 8-13

R - Pomoc nám príde od Pána, ktorý stvoril nebo i zem.

Ž 121, 1-8

Č2 - Ale ty vytrvaj v tom, čo si sa naučil a čo ti je zverené.

2Tim 3, 14-4,2

Ev - V istom meste bol sudca, ktorý sa Boha nebál a ľudí nehanbil. Bola v tom meste aj vdova, ktorá k nemu chodila s prosbou: Obráň ma pred mojím protivníkom. Ale on dlho nechcel. No potom si povedal: Hoci sa Boha nebojím a ľudí nehanbím, obránim tú vdovu, keď ma tak unúva, aby napokon neprišla a neudrela ma po tvári. A Pán povedal: "Počúvajte, čo hovorí nespravodlivý sudca! A Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni. Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?" Lk 18, 1-8

28. október 07 - 30. nedeľa cez rok

Č1 - Pán nedáva nikomu prednosť pred chudobným...

Sir 35, 15b-17

R - Úbožiak zavolať a Pán ho vyslyšal.

Ž 34, 2-23

Č2 - Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. 2Tim 4, 6-8.16

Ev - ... Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia, vydie-

rači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám. Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do pŕs a hovoril. Bože, buď milostivý mne hriešnemu. Hovorím vám: Tento odišiel domov ospravedlnený a nie tam ten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený." Lk 18, 9-14

spracovala A. Karaková

Spomienky na zosnulých

Dňa 19. 7. 2007 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustila naša milá priateľka **Zlatica Drličková**. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Dňa 6. 10. 2007 uplynulo 9 rokov čo nás navždy opustila naša milovaná mamička, starenka **Mária Lenhartová** z Malej Lehôtky. Kto ju poznal a mal ju rád, nech si na ňu spomenie v modlitbách a v tichej spomienke.

Dcéry Katarína, Lydka a Anka

Piateho októbra uplynie rok od náhleho úmrtia našej drahej mamičky 45 ročnej **Drahomíry Chudej**.

Ježišu, nebuď jej sudcom, ale láskavým Spasiteľom.

Kto ste ju poznali, spomeňte si na ňu v modlitbe.

„V srdciach Ťa stále máme, s láskou na Teba spomíname v modlitbách.“

Dcéry Monika, Silvia a rodičia.

O Z N A M Y

Už sa naplno rozbehli všetky prípravy k sviatostiam v našej farnosti sv. Bartolomeja:

- **K prvému sv. prijímaniu žiaci 3. ročníka ZŠ** každú stredu o 16:30 katechéza a o 17:00 sv. omša. Sv. omša pre deti je každú nedeľu o 10.30.

- **Birmovanci** vo svojich skupinách v Centre (TRNKE) v pondelok, štvrtok a piatok od 16:30 - 18:00 a sv. omša pre mládež v sobotu o 18:00.

- **Dospelí ku krstu**, prvému sv. prijímaniu a birmovke vo fare podľa dohody s kňazmi.

Kto by sa ešte chcel prihlásiť na prípravu k týmto sviatostiam, nech sa prihlási u ktoréhokoľvek kňaza, katechéty, alebo animátora v našej farnosti.

Mons. Ján Bednár, dekan

FARSKÁ KRONIKA OD 26.8. DO 25.9.2007

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali

Terézia Pavlovičová

Jakub Neuirth

Simona Radosová

Martin Číž

Samira-Anastázia Balážová

Sabína Divékyová

Mária Vinczeová

Hana Hagarová

Dominika-Mária Mišáková

Karin Orságová

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva

Vladimír - Michal Popadič a Marianna Piliarkinová

Dušan Žibek a Bc. Eva Hlivová

Marek Mrázik a Ľudmila Balážová

Peter Šiplák a Lucia Gundová

Rudolf Kováč a Zdenka Zlatošová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými

Antónia Svitková, 81 r.

Gabriela Rišková 61 r.

Marta Polčicová, 69 r.

Ing. František Motús 63 r.

Mária Gontková, 58 r.

Silvester Baláž, 75 r.

Michal Mokrá 73 r.

Aurélia Rybárová, 72 r.

Stanislav Fabian, 75 r.

Miroslav Švercel, 73 r.

Anna Novotková, 78 r.

Katarína Privitzerová, 86 r.

Odpočinutie večné daj
dušiam, Pane ...

BARTOLOMEJ - časopis prievidskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B.

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan@farapd.sk

Zodpovedná redaktorka: Mária Melicherčíková, prievidza@rodinabb.sk

Grafické spracovanie: Alojz Vlčko, alojz.vlcko@gmail.com

Redaktori: A. Gálová, A. Karaková, M. Kvetová, V. Melišková

Náklady na tlač: cca 8,- Sk.

Fotografie: titulná strana a str. 23 - M. Melicherčíková, str. 9 - M. Magda ml.,

str. 16 - KARMIANA, ostatné internet a súkromné archívy redaktorov

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o. Prievidza.

Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994.

Upozornenie: Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy
príspevkov, vyžiadané rukopisy nevraciam.

Kontakt:

web:

www.farapd.sk

e-mail:

bartolomej@farapd.sk

adresa:

Redakcia Bartolomej

Mariánska 4

971 01 Prievidza

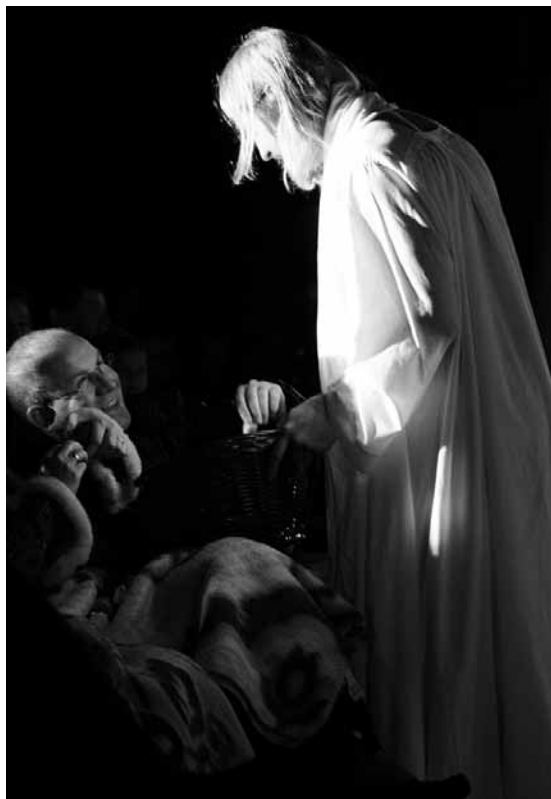
tel:

046 / 542 28 01

Fotoreportáž: FIAT LUX

Pantomimicko-muzikálne spracovanie piatich tajomstiev Ruženca svetla v prevedení divadelného súboru súbor Vox Clamantis. Premiéra ktorá sa konala 1.9.2007 pri príležitosti 100. výročia konsekrácie Farského kostola sv. Jána Krstiteľa v Nitrianskom Pravne.

Posledná modlitba

Ked' sa unavím
na ceste za hviezdami,
aby som mohol pozbierať trochu svetla
a vniesť ho ľudom do ich noci,
hľadám si pokojné miesto
a nachádzam teba, Bože!
Priložím ucho k prameňu
a počujem teba.
V hĺbke mojej bytosti
a vo všetkom, čo ma obklopuje,
objavujem obrovské tajomstvo.
Bože,
ty si tak blízko mňa,
mám ťa hneď poruke,
môžem sa ťa dotknúť.
Si v mojom vnútri
väčšmi, než vzduch v mojich pľúcach,
väčšmi, než krv prúdiaca mojimi žilami.
Bože, môj Bože,
verím v teba.
Rovnako ako slepec verí v slnko,
ktoré síce nevidí,
ale cíti ho.
Dieťa svetla!
Každý človek je povolaný.
Musíš kráčať a nestrácať odvahu,

musíš pokračovať v ceste,
nesmieš hľadať únik,
nech by ťa to stálo čokoľvek.
Ked' sa unavíš
na ceste za hviezdami,
hľadajúc trochu svetla,
ktoré by si vniesol ľudom do ich noci,
posad' sa v tichu
a počúvaj prameň.
Ak dokážeš zostúpiť
až k jadrú vecí,
tvoje oči uvidia neviditeľné
a ušami začuješ nepočuteľné.

**Láska je pravým cieľom života.
Kto sa usiluje o niečo iné,
bude vždy iba strácať.**

Phil Bosmans, Kľúč šťastia
pripravila -mk-

